

Vasily Smyslov, 1921-2010

In Moskou is op zaterdag 27 maart oud-wereldkampioen **Vasily Smyslov** overleden. Hij werd 89 jaar. Smyslov was de zevende wereldkampioen in de schaakgeschiedenis.

De Rus Vasily Vasiliyevich Smyslov beleefde in de jaren vijftig zijn beste jaren op schaakgebied. Binnen een paar jaar schaakte hij driemaal tegen Michail Botwinnik om de hoogste schaakkroon. Daarbij gaven zij elkaar niet veel toe. De eerste maal (1954) werd het 12-12. Door dat gelijkspel behield Botwinnik de wereldtitel (de regel was dat de titelverdediger de titel zou behouden als de tweekamp onbeslist zou eindigen). De tweede maal zegevierde Smyslov (in 1957). Nu slaagde hij wel in zijn greep naar de macht. Voor het eerst mocht hij zich tooien met de lauwerkrans. Het jaar daarop moest Smyslov in de revanchematch het onderspit delven en de titel weer afgeven. In verhouding tot andere wereldkampioenen in de schaakgeschiedenis heeft zijn 'heerschappij' dus niet zo lang geduurd. Niettemin wordt Smyslov gezien als een van de beste en interessantste schakers ooit. Smyslov schaakte nog op hoge leeftijd op hoog niveau. In

1984 bereikte hij nog (als 63-jarige!) de finale van het kandidatentoernooi, een reeks wedstrijden waar de uitdager van de regerend wereldkampioen uit moest komen. In die finale verloor hij van Kasparov (Kasparov verwierf daarmee het recht om een tweekamp om de wereldtitel te spelen tegen regerend kampioen Karpov). In 1997 deed Smyslov nog mee aan het FIDE-wereldkampioenschap in Groningen (destijds in de vorm van een

Diagram 1

knock-outtoernooi; Smyslov sneuvelde in de eerste ronde tegen Morozevich). Zijn laatste officiële partij speelde hij in 2002 in Amsterdam (een wedstrijd van 'vrouwen tegen veteranen'). Zijn tegenstandster was de Chinese Zhu Chen. De partij eindigde in remise. Smyslov was een eindspelvirtuoos, zoals meerdere wereldkampioenen dat waren. Hij schreef enkele eindspelboeken en componeerde vele eindspelstudies. De tweede grote liefde van Smyslov was de muziek. Hij kon goed zingen (bariton) en gaf vele concerten. In de Sovjet-Unie gaf hij vaker recitals tijdens schaaktoernooien. Hij werd vaker op de piano begeleid door Mark Taimanov,

Diagram 2

eveneens een topschaker. We laten natuurlijk nog wat schaakwerk van Smyslov zien. Maar ja, in zijn lange carrière heeft de maestro meer dan 3.000 toernooipartijen gespeeld. Wat kies je daar uit? Onder die 3.000 zijn er natuurlijk vele van hoog niveau. Toch hebben we een keuze kunnen maken. Met dank aan Smyslov zelf. We vonden een interview waarin hem gevraagd werd enkele van zijn beste partijen te noemen. Ook hij kon toen moeilijk kiezen. Maar hij noemde dan toch enkele partijen waaronder twee uit de tweekamp van 1954 om de wereldtitel tegen Botwinnik, de negende en veertiende partij uit die tweekamp.

Smyslov - Botwinnik

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Pc3 Lb4 4.e5 c5 5.a3 La5 6.b4 cxd4 7.Dg4 Pe7 8.bxa5 dxc3 9.Dxg7 Tg8 10.Dxh7 Pd7 11.Pf3 Pf8 12.Dd3 Dxa5 13.h4 Ld7 14.Lg5 Tc8 15.Pd4 Pf5 16.Tb1 Tc4 17.Pxf5 exf5 18.Txb7 Te4+ ZIE DIAGRAM 1

19.Dxe4

Een mooi dame-offer beslist nu de partij. De zwarte koning bevindt zich in een matnet.

19...dxe4 20.Tb8+ Lc8 21.Lb5+ Dxb5 22.Txb5 Pe6 23.Lf6 Txd7 24.h5 La6 25.h6 (1-0)

Botwinnik - Smyslov

1.d4 Pf6 2.c4 g6 3.g3 Lg7 4.Lg2 o-o 5.Pc3 d6 6.Pf3 Pbd7 7.o-o e5 8.e4 c6 9.Le3 Pg4 10.Lg5 Db6 11.h3 exd4 12.Pa4 Da6 13.hxg4 b5 14.Pxd4 bxa4 15.Pxc6 Dxc6 16.e5 Dxc4 17.Lxa8 Pxe5 18.Tc1 Db4 19.a3 Dxb2 20.Dxa4 Lb7 21.Tb1 Pf3+ 22.Kh1 Lxa8 23.Txb2 Pxd5+ 24.Kh2 Pf3+ 25.Kh3 Lxb2 ZIE DIAGRAM 2

De drie lichte stukken van zwart zijn sterker dan de dame. Alle stukken van zwart werken bovendien goed samen om de onbeschermd witte koning in het nauw te drijven.

26.Dxa7 Le4 27.a4 Kg7 28.Td1 Le5 29.De7 Tc8

De toren staat gereed om de genadeklap toe te dienen.

30.a5 Tc2 31.Kg2 Pd4+ 32.Kf1 Lf3 33.Tb1 Pc6 en wit gaf op (0-1) Er had bijvoorbeeld nog kunnen volgen 34.Dc7 Ld4 35.Dxd6 Txf2+ 36.Ke1 Te2+ 37.Kf1 Th2

SV Geleen 'ontstijgt' Limburg

Erg spannend was het slot van de competitie voor de teams van SV Geleen en MSV-VSM (Maastricht). Ze speelden tegen elkaar en konden allebei kampioen worden.

Bij het ingaan van de laatste ronde was het verschil tussen de concurrenten slechts een half bordpunt. Eén schamel halfje. In het voetbal zou men spreken van een beter doelsaldo. In die laatste ronde speelden de koplopers na een lange en zenuwslopende wedstrijd tegen elkaar gelijk (4-4), waardoor dat ene halfje in het voordeel van SV Geleen overeind bleef en het Geleense team kampioen werd. SV Geleen

'ontstijgt' hiermee Limburg en promoveert naar de derde klasse van de landelijke competitie, de KNSB-competitie. Een spectaculaire partij was Seip-Hoornstra.

Wit: Rien Seip (1912), SV Geleen
Zwart: Hans Hoornstra (1934), MSV-VSM

LiSB-Bondscompetitie, 28-03-2010
Commentaar Rien Seip
1.d4 Pf6 2.c4 g6 3.Pc3 Lg7 4.e4 d6 5.Pf3 o-o 6.Le2 e5 7.d5 a5 8.Lg5 h6

9.Lh4 De8 10.Pd2 Pa6 11.a3 Ph7 12.b4 Ld7

Tot nu toe staat een redelijk bekende stelling op het bord uit de Petrosjan-variant van het Koningsindisch. Kenmerkend voor dit type spel is de gesloten stelling die echter onder de oppervlakte zeer explosief is. Wit valt aan op de damevleugel en zwart meestal op de koningsvleugel, waarbij offers niet worden geschuwd. Een bijzonderheid in deze stand is dat wit de roka heeft uitgesteld, zodat de zwarte aanval vooralsnog minder aanknopingspunten heeft. Met zijn laatste zet geeft zwart aan dat hij niet op b4 wil ruilen. Heeft dat ook een nadeel? Na grondige overweging besluit wit dit te testen met de volgende zet. 13.bxa5!? f5

[of 13...Pc5 14.Pb3 Pxb3 15.Dxb3 met enig voordeel voor wit.]

14.f3 g5 15.Lf2 f4 16.Tb1 h5?!
Zwart zet consequent zijn aanval op de koningsvleugel door, maar dit vraagt teveel van zijn stelling. Het witte spel op de damevleugel en wel dra in het centrum gaat als een mes door de boter.

17.Txb7 Dg6 18.c5 dxc5 19.Pc4 g4 20.d6

[Zeer sterk was ook 20.Pb6 maar deze centrumactie heeft ook zijn voordelen.]

20...Lc6 21.Pd5!
dreigt Pe7+

21...Lf6 22.Pxe5!

ZIE DIAGRAM 1

22...De8 23.Pxc6 Dxc6 24.Pe7+ Lxe7 25.Db3+ Kh8 26.dxe7 Tfe8 27.o-o

Wit rokeert om zijn andere toren in stelling te brengen. Zeer goed was ook 27.Lh4!

27...Pg5 28.Tb1 gxf3 29.gxf3 Ph3+ 30.Kf1 Txe7 31.Dd5

Nog steeds goed genoeg, maar rustgevender voor de Geleense supporters zou 31.Dc3+ Kh7 32.T1b6! zijn geweest

31...Df6 32.Dxh5+ Th7 33.Df5 Dc3 33...Dxf5 34.exf5 Pxf2 35.Kxf2 Txh2+ 36.Kf1 Th1+ 37.Kg2 Txb1 38.Txb1 Kg7 is uiteraard beter, maar zal de partij toch niet redden voor zwart

34.Lxa6 Txa6
ZIE DIAGRAM 2
35.Df8 mat.

Hierna was het nog ruim een uur wachten op de zwaar bevochten remises van Marcel Frenken en Jack Renet, waarmee de vis op het droge was en Geleen het weer mag gaan proberen in de KNSB-competitie.

Diagram 1

Diagram 2

Jasper Zilverberg (MSV-VSM, links) en Jack Renet (SV Geleen)

Kampioenschap voor Voerendaal en Venlo

De beste schaakteams van Limburg, Voerendaal en Venlo, gaan volgend seizoen nóg een stapje hoger. Beide teams veroverden het kampioenschap en promoveren.

Limburg heeft zes teams in de landelijke competitie: Voerendaal 1 (1e klasse B), de tweedeklassers Venlo, DJC uit Stein, Voerendaal 2 en de derdeklassers 't Pionneke Roermond en Brunssum. Het seizoen, waar zaterdag met de negende ronde een einde aan kwam, is voor de Limburgse teams goed verlopen. Voerendaal 2 degradeerde, dat wel, maar die pijn wordt verzacht doordat Voerendaal 1 kampioen is geworden. Daarmee is Limburgs sterkste club terug op het hoogste

niveau, de Meesterklasse. We kunnen volgend seizoen dus weer de beste schakers van Nederland in Zuid-Limburg aan het werk zien. SV Voerendaal won dit seizoen alle wedstrijden, maar daar mogen we niet meteen uit afleiden dat het een makkie is geweest. Men heeft er hard voor moeten schaken. Vele malen werden de matchpunten met de hakken over de sloot binnengehaald. Vijfmaal werd het een benauwde overwinning van 5½-4½. In de schaduw van het succes van Voerendaal, maar daarom

niet minder belangrijk, staat de prestatie van de Venlose Schaak Vereniging. De Noord-Limburgers besloten zaterdag een mooi seizoen met het kampioenschap en promoveren naar de eerste klasse. De grootste puntenleveranciers waren Rainer Montignies, Marieke Dirksen, Joachim Guddat, Thijmen Smith, Henk van Gool, Rudi van Gool, Joep Nabuurs, Maarten Strijbos. Van deze laatste (score 5 uit 6, TPR 2483) zien we hier een knap staaltje schaakinzicht in een niet zo overzichtelijke stelling.

KNSB-competitie, 2e ronde Arnhem, ASV - Venlo 1 Otto Wilgenhof - Maarten Strijbos **ZIE DIAGRAM 1**, de stelling na 14.e4?

14...dxe4!

Nu kan wit 15.d5 spelen, wat er op het eerste gezicht gevaarlijk uitziet omdat wit dan een pionwrok zet en tegelijkertijd de dame aanvalt. Maar Maarten Strijbos heeft dat gezien en is daar niet bang voor

15.d5 Lc5 16.fxe4 Lxf2+ 17.Txf2 Pg4 18.Taf1 Pxf2 19.Txf2

ZIE DIAGRAM 2

Wit heeft een kwaliteit geofferd, maar hoopt op e6 of c6 materiaal terug te krijgen. Maarten opent ondertussen een nieuwe aanvalslijn:

19...f5! 20.dxe6 Txd3! De clou! Op 21.Dxd3 volgt nu 21...Dxf2+ Kxf2 22.fxe4+ gevolgd door exd3 en zwart blijft een kwaliteit voor. Wit speelde nog 21.Dc2 maar gaf vijf zetten later op. (bron: clubblad Venlose SV)

• Uit de interne competitie van Venlo een partij tussen twee leden

die het geen punt vinden om 'n eindje te rijden, Wouter Smeets uit Roermond en Hans van Mulekom uit Nieuwstadt. De terugweg was ditmaal het prettigst voor Smeets. Smeets - Van Mulekom

1.d4 Pf6 2.Pf3 d5 3.c4 e6 4.Pc3 Le7 5.Lf4 Ph5 6.Lg3 Pxd3 7.hxg3

Een dubbelpion is meestal niet gunstig maar in dit geval vindt wit de dubbelpion niet erg; hij heeft immers een heerlijke open lijn voor zijn toren. Die lijn wordt straks in de partij nog van groot belang

7...dxc4 8.e3 b6 9.Lxc4 Lb7 10.Dc2 De dame kijkt samen met de toren naar h6. Wit wil dus al meteen gebruik maken van zijn open h-lijn 10...h6 11.Td1 c6 12.Lxe6

ZIE DIAGRAM 3

Een loperoffer!

12...fxe6 13.Pe5 o-o

Beter voor zwart was 13...Kf8 waarna bijvoorbeeld zou kunnen volgen

14.Dg6 De8 15.Dxe6 Lf6

14.Txh6! Een knap torenoffer. De stelling is nu al bijna niet meer te redden voor zwart. Zwart neemt het offer aan. De andere optie was geweest om het offer te weigeren en in plaats daarvan 14...Tf5 te spelen waarna bijvoorbeeld kan volgen 15.Th3, maar

ook dan nog heeft wit een gewonnen stelling 14...gxf6 15.Dg6+ Kh8 16.Dxh6+ Kg8 17.Dxe6+ Kh8 18.Dh6+ Kg8 19.Dg6+ Kh8 20.Kd2 Txf2+ 21.Kc1 (1-0)

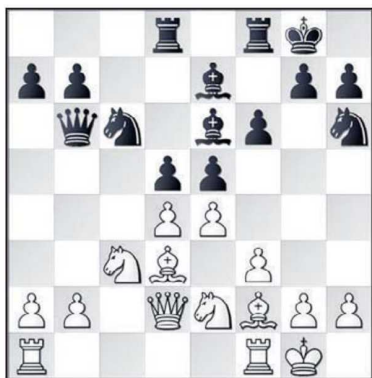

DIAGRAM 1

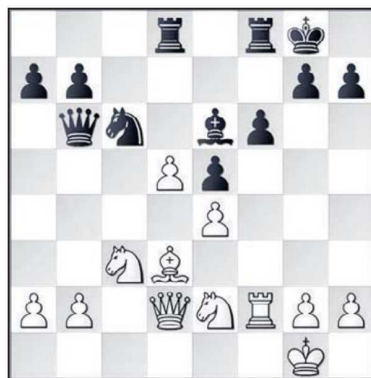

DIAGRAM 2

DIAGRAM 3

Michal Slomczewski kampioen

De 9-jarige Michal Slomczewski uit Maastricht, lid van de vereniging MSV-VSM, is Nederlands kampioen geworden bij de E-jeugd (t/m 10 jaar).

Slomczewski - Bhattacharjee
 ZIE DIAGRAM 1, de stelling na 58.T1b2 Ka7
 Een stelling waarin menigeen normaliter in remise zou berusten, want er is nauwelijks doorheen te komen. Witspeler Michal Slomczewski forceert echter een doorbraak met een zeer gedurfd torenoffer.
 59.Txc5 bxc5 60.Tb5 Ka6 61.Txc5 Te7 62.Kf5 Kb6 63.Tb5+ Ka6 64.c5 Tdd7 65.Tb6+ Ka7 66.Txf6 Th7 67.c6 Tc7 68.e5 Kb6 69.e6 Kc5 70.Ke5 Tce7 71.d6 (1-0)
 ZIE DIAGRAM 2

Wit wint. Zijn torenoffer heeft goed uitgepakt. Zijn verbonden pionnen op de c-, d- en e-lijn zijn gebroederlijk opgerukt naar de zesde rij.

• In de 'oude doos' vonden we een verslag van Louis Stortelder van zijn deelname aan een toernooi in Bagneux ten zuiden van Parijs. Uit het verslag wordt niet duidelijk in welk jaar dit toernooi precies plaatsvond, maar het moet in

ieder geval in de jaren zeventig zijn geweest. In die tijd was Stortelder lid van de vereniging GESS in Sittard. In 1975 werd hij tweede in het Kampioenschap van Limburg, achter Jack Renet. Stortelder kon deze schaakreis maken dank zij verzekeringsmaatschappij Vezeno, 'die', zo schrijft hij, 'het schaken in Limburg een warm hart toedraagt'. Het was een groot en sterk bezet open toernooi met maar liefst 268 deelnemers uit 24 landen. Voor Stortelder werd het een succesvolle deelname met een score van 7 uit 9. Daarmee

Michal Slomczewski uit Maastricht.

eindigde hij een punt achter de toernooiwinnaar, grootmeester Schmidt (Polen, rating 2490) en gelijk met onder anderen grootmeester Farago (Hongarije, 2500). Aan het verslag heeft Stortelder een partij met enig commentaar toege-

voegd, de partij tegen Michalet (Frankrijk, 2130).
 Michalet - Stortelder
 1.c4 Pf6 2.Pc3 d5 3.cxd5 Pxd5 4.g3 g6 5.Lg2 Pxc3 6.bxc3 Lg7 7.h4!? h6 8.Tb1 Pd7
(verhindert nemen op b7, want op 9.Lxb7 Lxb7 10.Txb7 volgt 10...Pb6)
 9.a4 o-o 10.La3 Te8 11.a5!? Tb8 12.d4?
(met 12.Ph3 had wit zijn originele openingsspel kunnen voortzetten. Nu breekt een storm los)
 12...c5! 13.Da4 cxd4 14.cxd4 b5!
 ZIE DIAGRAM 3
(met de pointe 15.axb6 e.p. Pxb6 16.Dxa7 Lf5 17.e4 Dxd4!)
 15.Db4 e5 16.d5 e4
(Met enkele forse pionzetten is zwart in het voordeel gekomen)
 17.Ph3 Pe5 18.o-o Pc4

(Dreigt Lf8)
 19.Tfd1 e3!
 ZIE DIAGRAM 4
 20.f3 Lf5 21.Tbc1 Pxa3!
(wikkelt af naar een gemakkelijk gewonnen eindspel)
 22.Dxa3 b4 23.Db3 Dxa5 24.Pf4 Da3 25.Dxa3 bxa3 26.Pd3 Lxd3 27.Txd3 a2 28.Tdd1 Lb2!
 Wit geeft op (0-1)

Diagram 1

Diagram 2

Diagram 3

Diagram 4